

A kormányzó országos jelentőségű ünnepen felavatta a szegedi Hősök Kapuját

„A teljes és tökéletes egyenlőség érvényesül az emlékezés kapujában, mert nem látunk, nem keresünk hősi halottaink között semmiféle megkülönböztetést” — „Nem a halál, hanem az élet kapuját akartuk szimbolizálni”

(A Délmagyarország munkatársától.) Szeged és a szegedi hősök emlékeztetének vasárnapi nagy ünnepe monumentális keretek között bontakozott ki. A város lobogódiszben, ünnepi lélekkel várta az ország kormányzóját és tizenkétezer hősi halott művészi emlékművének, a Hősök Kapujának ünnepélyes leleplezését. Ennek a nagyszabású kettős ünnepnek az időjárás is kedvezett, elmult a kánikulai hőség, helyette üdítő szél támadt, amely könnyebbé tette a várakozás óráit és megkönnyítette a rendfentartó és az ünnepélyen résztvevő alakulatok szolgálatát.

A kormányzó különvonata,

amely az éjszakát Szatymaz állomásán töltötte, reggel kilenc órakor futott be a zászló- és virágdiszbe vont pályaudvarra. Az államfő fogadtatása festőien szép látvány volt. A különvonat sinpárjával szemben sorakoztak fel azok, akik résztvettek a hivatalos fogadtatáson. A diszgyenruhás, rohamsisakos tisztek, a zsakettes-cilinderes urak, a fekete atillás vitézek, a magyarruhás leányok és hölgyek tarka csoportja együtt festői látványt nyújtott.

Kilenc óra előtt harsant fel a kürtjei, amely a kormányzó érkezését jelezte, majd a katonazenekar rázendített a Himnusra. Az egyenruhás alakulatok feszes vigyázz állásba merevedtek, a férfiak levették cilinderüket és a vonat méltóságteljes lassúsággal uszott az állomás elé. Kemény vezényszavak hangzottak el és a pályaudvarral szemben lévő térség felől eldördültek az ünnepi ágyulövések.

A különvonat első kocsiából Horthy Miklósné szállt le elsőnek Hóman Bálint kultuszminiszter és egy szárnysegéd kíséretében. Lelkes éljenzés zendült fel, amikor a második kősi ajtajában megjelent Horthy Miklós kormányzó daliás alakja. A kormányzó a szegedi 9. honvédgyalogezred ezredesi egyenruháját viselte. A kormányzó után szállt ki a különvonat többi utasa, Vertessy Sándor, a kabinetiroda főnöke, Keresztes-Fischer Lajos tábornok, a katonai iroda főnöke, vitéz Lázár Károly alezredes, a testőrség parancsnoka, Brunswick György alezredes, a kormányzó utimarsallja, Gerlóczy Gábor őrnagy és Németh Tibor őrnagy, szárnysegédek.

A kormányzó először vitéz Mérey László tábornok, vegyesdandárparancsnok jelentését fogadta, aztán ellépett kíséretével a diszszázad előtt, fogadta a fegyveres alakulatok vezetőinek jelentkezését, majd folytatta útját a polgári alakulatok elé, ahol dr. vitéz Imecs György főispán üdvözölte. Ezután sorra kezét fogott a megjelentekkel, hosszasan beszélgetett régi ismerőseivel, vitéz Shvoy Kálmán altábornaggal, akinek nagy része van abban, hogy a Hősök Kapuját ilyen nagyszabású országos jelentőségű ünnepség keretében lehetett felavatni, Rassay Károllyal, akit melegen üdvözölt a kormányzó és akivel hosszasan elbeszélgetett, majd sorra kezét fogott a különböző intézmények képviselőivel, dr. Erdélyi László egyetemi rektorral, a szegedi egyházak lelkeszeivel, Raskó Sándor pápai prelátussal, Bakó László református, Egyed Aladár evangélikus, dr. Doroszlai görögkeleti magyar, dr. Frenkel Jenő izraelita lelkesekkel, aztán elérkezett a törvényhatóság küldöttségéhez, amelynek élén dr. Pálffy József polgármester üdvözölte rövid beszéddel

a kormányzót,

aki válaszában többek között ezeket mondotta:

— Nagyon örülök, hogy lejöhettek Szegedre, amit, sajnos, csak ritkán tehetek meg sok gondom között. Örülök annak is, hogy felavathatom a Hősök Kapuját, amelynek szépségéről, monumentalitásáról már nagyon sokat hallottam.

Amíg a kormányzó végighaladt az ünnepi sor előtt, a főméltóságú asszonyt a szegedi hölgyek küldöttsége élén dr. vitéz Imecs Györgyné, a főispán felesége üdvözölte és a város színeivel díszített gyönyörű virágcsokrot nyújtott át neki. Vitéz Mérey Lászlóné, a vegyesdandárparancsnok felesége nemzeti színű szalaggal átkötött csokrot nyújtott át. A kormányzó a hölgyek küldöttségénél találkozott feleségével, aztán a vitézek és a magyarruhás leányok éljenző sorfala között vonult le kíséretével az állomásépület elé, ahol autóba szállt és az ipari vásár meglátogatására indult.

Az ipari vásáron

Az ipari vásár bejáratánál a kormányzót Nagy József, a vásárrendező bizottság elnöke és Erdős Árpád hirdető, a vásár igazgatója fogadta. Nagy József köszöntet mepdott az államfőnek a vásár meglátogatásáért, majd felhívta figyelmét a kiállítás gazdag anyagára, amely a szegedi kézműipar rátermetségének dokumentuma.

Ablaka György piros rózsacsokrot nyújtott át a főméltóságú asszonynak, egy kisleány pedig, Nagy Amália, selyempárnán nyújtotta a főméltóságú párnak a vásár ajándékát, egy pár remekbekészült szegedi selyempapucsot és egy gyö-

A felavatási ünnepély

A Gizella-tér, a Hősök Kapujának felavatási ünnepének színhelye, már a kora reggeli órákban felkészülten várta a nagy eseményt. Az emlékművel szemben állt a kormányzó diszszátra, mindkét oldalán hatalmas székfőnök töltötte meg a tér szabadon álló részét. A vendégek, akik csak jeggyel léphettek a Gizella-térre, már jóval az ünnepély kezdete előtt elhelyezkedtek. Gyorsan megtelt a tér zsakettes, cilinderes urakkal, diszgyenruhás katonákkal, a frontharcosok, a vitézek, az egyetemi alakulatok csoportjaival. Az emlékmű két szobrát piros drapéria borította, előtte, balfelől állt a szószék.

Féltenekettőkor indult el a kormányzó, a kormányzó és kísérete a püspöki palotából. A kormányzón megszokott egyenruhája feszült. Rohamsisakos katonakordon között vezetett az államfő utja a diszszátorig. A katonazenekar a Himnuszt játszotta és egymásután dördültek el az ünnepi ágyulövések. A közönség lelkes éljenzéssel ünnepelte a ruganyos léptekkel közeledő kormányzót, aki aztán a főméltóságú asszony és József főherceg között elfoglalta helyét a diszszátorban, a kormányzót itt Shvoy altábornagy üd-

nyörű gyöngyháznylelű szegedi halibcskát.

Ezután elindult a kormányzó a vásár megtekintésére és leplezetlen érdeklődéssel állt meg egy-egy pavillon előtt, érdeklődött a kiállított tárgyak iránt és közvetlenül elbeszélgetett számos kiállítóval. Közben kíséretének tagjai előtt szegedi emlékeiről beszélt, emondotta, hogy örökké emlékezni fog azokra a nagyszerű halpatrikásokra, amelyeknek szakácsa Pálffy Dániel volt. Kedves jelenet játszódtott le

a vásár udvarán,

ahol egy kiállított homokfutó kocsit vizsgált tüzetesen a kormányzó.

— Ha majd gazdagodunk — mondotta — ismét divatba jön a ló, meg a hintó.

— En bizony az autót jobbnak tartom — jegyezte meg a kormányzóné.

A kormányzót a kiállítók táborán keresték. Nagy József és vitéz Dóczi Imre kalauzolta, a kormányzónét Kertész József, Ablaka György és Szőlőssy Sándor.

A látogatás több mint félórát tartott, utána a kormányzó katonai kíséretével autóra

a Mars-téri laktanyába

ment, ahol résztvett a helyőrség villásreggelijén, a kormányzó pedig József főherceg, Hóman Bálint kultuszminiszter, dr. Pálffy József polgármester és dr. vitéz Imecs György főispán kíséretében a fogadalmi templomba hatatott és résztvett a Glattfelder Gyula megyéspüspök által celebrált misén.

vözölte. Az egyesített dalárdák a Himnuszt énekeltek el és ezzel megkezdődött az ünnepély.

A polgármester beszéde

Dr. Pálffy József polgármester a diszszátorból a szószékhez sietett és arról emondotta beszédét, amelyet megafónok közvetítettek, úgy, hogy a tér legtávolabbi pontján is jól hallatszott minden szava. Beszédében többek között ezeket mondotta a polgármester:

— Szeged közönségének bensőségteljes kegyeleti ünnepe a mai nap, amikor a nemzet szívének összedobbanásával, Magyarország Kormányzójának jelenlétében felavatja ezt a hatalmas emlékművet, mint a világháború hősihalottainak és élő hőseinek örök dicsőségét hirdető monumentumát — kezdte a polgármester.

A polgármester ezután felsoroita Szeged vasárnapjának ünnepi eseményeit, üdvözölte a vendégeket, majd ismertette a Hősök Kapuja keletkezésének történetét.

— Sokkal nagyobb, sokkal monumentálisabb és sokkal különlegesebb az egész mű művészi elgondolása, semhogy azt első tekintetre átláthatnánk és futólagos szemlélet alapján bírálhatnánk. Ezért most csak hálás köszönetet mondhatok mindazoknak, akik az emlékmű létrehozásához bármiként hozzájárultak és Szeged város közvagyonát egy nagyértékű és rendkívüli érdekességű, hazafias és kegyeleti célt szolgáló műtárggyal gyarapították.

— A város nevében köszönetet mondok Hóman Bálint miniszter urnak, aki lehetővé tette a város régi kegyeleti tartozásának lerovását, köszönetet mondok Aba-Novák Vilmos és Lőte Eva művészeknek, akik a nagy művészi feladat iránti lelkesedéssel, tehetségük legjavát adták a műhöz; végül köszönetet mondok Erdélyi An-

Belvárosi Mozi Kedden utoljára
Az idény legjobb magyar filmje:
PESTI MESE
Páger, Turay, Dobos Anni, Békassy stb.

széchenyi Mozi Kedden utoljára
Láthatatlan ellenség
Történet az emberiség legnagyobb jótétevőjének küzdelmes életéből. Fősz. PAUL MUNI.